

Salmen koulun
Valinnaiskurssit
9-luokalle

Lukuvuosi 2026-2027

Hei,

Luet nyt Salmen koulun valinnaiskurssien opasta. Alla on sinulle tietoa siitä, mitä kurseja voit valita valinnaiskurssiksi 9-luokalle ja miten valinnaisvalinnat tulee tehdä. Valinnat tehdään Wilman etusivulla olevan valinnaistarjotin linkin kautta **oppilaan** Wilma-tunnuksilla.

Valitse valinnaisvalinnoiksi:

- **yksi pitkä** valinnaiskurssi + yksi pitkän kurssin varavalinta
- **kolme lyhyttä** kurssia + kolme lyhyen kurssin varavalintaa
- Kaikkiaan valintoja tehdään siis kahdeksan kappaletta.

Pitkää valinnaisainetta opiskellaan koko lukuvuosi. Lyhyttä valinnaisainetta opiskellaan yhden lukukauden ajan, joko keväällä tai syksyllä.

Koko lukuvuoden opiskeltavissa valinnaisissa valittavanasi on pitkiä valinnaisaineita sekä syventäviä valinnaisaineita. Pitkillä valinnaisilla aine arvioidaan omalla arvosanalla. Syventävän aineen arviointi vaikuttaa aineen päättötodistuksen arvosanojen keskiarvoon.

Esimerkiksi liikunnan syventävän valinnaisen arvosana vaikuttaa 7- ja 8- luokalla saatujen arvosanojen keskiarvoon.

Voit valita kurssin vain yhden kerran joko pitkänä tai syventävänä.

Pitkän kurssin varavalintana ei voi olla sama kurssi syventävänä.

Syventävän kurssin varavalintana ei voi olla sama kurssi pitkänä.

Päättöarvosanaan vaikuttava

Ei vaikutusta oppiaineen päättöarvosanaan

Syventävät opinnot

vKOS01

=

vKOV01

vKSS01

=

vTNV01

vKSS02

=

vTSV01

vKUS01

=

vKUV01

vLIS01

=

vLIV01

vENV06 ENGLANNIN SUULLINEN KURSSI/lyhyt L1, L2, L4.....	3
vRUV04 RUOTSIN VALINNAINEN/lyhyt L1, L2, L4.....	3
vRAV02 RANSKAN ALKEET/lyhyt.....	3
vSAV01 SAKSAN ALKEET/lyhyt L2, L4.....	3
2. YRITTÄJYYSKASVATUS	3
vYRV02 YRITTÄJYYSKURSSI/lyhyt.....	4
3. TAITO- JA TAIDEAINEET	4
MUSIIKKI	4
vMU02 BÄNDISOITTOA JA MUSIIKKITEKNOLOGIAA 2/pitkä	4
KÄSITYÖ.....	4
A) vTNV03 VALINNAINEN TEKNINEN TYÖ/pitkä (L2, L3, L5, L6)	4
B) vKSS04 SYVENTÄVÄ TEKNINEN TYÖ/ pitkä (L2, L3, L5, L6).....	4
vTNV04 KONEOPPI JA TEKNOLOGIA 2/lyhyt (L2, L3, L5, L6).....	4
TEKSTIILITYÖ	4
A) vTSV02 VALINNAINEN TEKSTIILITYÖ/pitkä (L2, L3, L5, L6).....	5
B) vKSS05 SYVENTÄVÄ TEKSTIILITYÖ/pitkä (L2, L3, L5)	5
TEKSTIILITYÖ	5
A) JUHLAPUKUKURSSI/lyhyt (L2, L3, L5, L6)	5
KUVATAIDE	5
A) vKUV03/vKU03 VALINNAINEN KUVATAIDE/pitkä (L2, L4, L5, L7)	5
B) vKUS03 SYVENTÄVÄ KUVATAIDE/pitkä (L2, L4, L5, L7)	5
KOTITALOUS.....	6
A) vKOV04 KOTITALOUDEN VALINNAINEN/pitkä L1, L3, L6.	6
B) vKOS03 SYVENTÄVÄ KOTITALOUDEN VALINNAINEN/pitkä L1, L3, L6	6
vKOV05 KODIN JUHLAT/lyhyt L1, L3,L6	6
vKOV06 LEIVONTAKURSSI 2/lyhyt L1, L3, L6	6
vKOV07 KIIREINEN KOKKI/lyhyt L1, L3, L6	6
LIIKUNTA	7
A) vLIV04 LIIKUNTAA MONIPUOLISESTI/pitkä L2, L3.....	7
B) vLIS03 SYVENTÄVÄ LIIKUNNAN VALINNAINEN/pitkä L2, L3	7
vLIV05 MONIPUOLISESTI PALLOLLA/lyhyt L2, L3.....	7
vLIV06 KUNTOA, RYTMIÄ JA KEHONHALLINTAA/lyhyt L2, L3.....	7
4. FYSIIKKA, KEMIA, TIETOTEKNIikka MATEMATIIKKA	8
vFYV02 ROBOTIIKKA II/lyhyt L1, L3, L4, L5, L6, L7	8
vKEV02 ANALYYTTINEN KEMIA/lyhyt, L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7	8
vATV02 TIETOTEKNIIKAN VALINNAINEN/lyhyt L1, L3, L4, L5, L6.....	8

vMAV02 MATEMATIIKAN SYVENTÄVÄ KURSSI 2/lyhyt L1, L2, L4, L5.....	8
5.HISTORIA.....	9
vHIV01 HISTORIAN VALINNAINEN/lyhyt L1, L4, L5, L6.....	9
6.LUONNONTIETEET	10
BIOLOGIA	10
vBIV01 BIOLOGIAN VALINNAINEN/lyhyt L4, L6.....	10
MUUT SOVELTAVAT VALINNAISAINHEET.....	10
vOPO04 OMAN ELÄMÄNSÄ JEDI - Elämänhallinnan kurssi/lyhyt.....	10

1. VIERAAT KIELET

vENV06 ENGLANNIN SUULLINEN KURSSI/lyhyt L1, L2, L4

- tavoitteena oppia käyttämään kieltä rohkeasti erilaisissa tilanteissa
- tavoitteena lisätä uskallusta puhua virheitä pelkäämättä
- ääntämisen harjoittelua ja suullisia pari- ja ryhmätehtäviä
- tekstien käsittelyä
- kuunteluharjoituksia
- sanaston laajentamista erilaisten pelien avulla
- suullisen kielitaidon kehittämistä erilaisten harjoitusten avulla (esim. esitelmät/väittelyt/näytelmät)
- kurssi arvioidaan numerolla
- arvioinnissa otetaan huomioon tuntityöskentely, suulliset harjoitukset ja esitykset

vRUV04 RUOTSIN VALINNAINEN/lyhyt L1, L2, L4

- suositellaan lukioon meneville
- tavoitteena kerrata aiemmin opittua ja syventää kielitaidon kaikkia osa-alueita
- sanaston kertaamista ja laajentamista
- ääntämisen harjoittelua ja suullisia tehtäviä
- erityyppisiä kirjoitusharjoituksia / luovaa kirjoittamista
- kuunteluharjoituksia ja tekstinyymmärtämistä uusilla teksteillä
- kieliopin syventämistä
- kurssit arvioidaan numerolla
- arvioinnissa otetaan huomioon tuntityöskentely, sanakokeet ja kirjalliset tehtävät

vRAV02 RANSKAN ALKEET/lyhyt

- ranskan alkeiskurssi; tutustutaan ranskan kieleen ja kulttuuriin
- ääntämisharjoituksia, pari- ja ryhmäkeskusteluita, kuuntelu- ja kirjallisia tehtäviä
- toteutetaan lisäksi ranskalaiseen kulttuuriin liittyvä projektityö
- kurssi arvioidaan numerolla
- arvioinnissa otetaan huomioon tuntityöskentely, sanakokeet ja projektityö

vSAV01 SAKSAN ALKEET/lyhyt L2, L4

- opiskellaan saksan kielen perussanastoa ja -kielioppirakenteita sekä joitain teemasanastoja
- harjoitellaan yksinkertaisia matkaillessa tarvittavia ja muita keskustelutilanteita sekä ääntämistä
- tutustutaan saksankielisen Euroopan kulttuuriin
- kurssi arvioidaan numerolla
- arvioinnissa otetaan huomioon tuntityöskentely ja sanakokeet sekä testit

2. YRITTÄJYYSKASVATUS

vYRV02 YRITTÄJYYSKURSSI/lyhyt

- Oppilas tutustuu yrittäjyyden peruskäsitteisiin ja oman talouden hallintaan.
- Tehdään yritysvierailuja paikallisiin yrityksiin.
- Kurssilla osallistutaan yrittäjyysprojektiin (myyjäiset, koulunkioski, tapahtuma) ja valmistetaan kurssityö Yrityshyvä-kilpailuun. Oppilaan on mahdollista perustaa kurssin aikana oma yritys.
- Arvioinnissa otetaan huomioon tuntiaktiivisuus ja osallistuminen eri harjoituksiin.

3. TAITO- JA TAIDEAINEET

MUSIIKKI

vMU02 BÄNDISOITTOA JA MUSIIKKITEKNOLOGIAA 2/pitkä

Kurssilla perehdytään syvemmin eri soittimiin ja opitaan esim. laulujen sovittamista, eli "cover" -biisien tekoa. Kurssin aikana harjoitellaan esittämään musiikkia, jota voi tulevaisuudessa hyödyntää eri tilaisuuksissa: häissä, hautajaisissa, synttäreillä jne. Kurssilla käydään miksausken lisäksi videoeditointia.

Kurssin lopputuote on pieni konsertti tai musiikkivideo.

Arviointi:

- tuntiosallistuminen ja aktiivisuus
- Tehdyt tehtävät
- arvioidaan arvosanalla

KÄSITYÖ

A) vTNV03 VALINNAINEN TEKNINEN TYÖ/pitkä (L2, L3, L5, L6)

B) vKSS04 SYVENTÄVÄ TEKNINEN TYÖ/ pitkä (L2, L3, L5, L6)

- suunnitellaan (3D/tekninen piirustus) omavalintainen puu, metalli- **tai** elektroniikkatyö
- työt laajempia ja vaativampia kuin kahdeksannella luokalla
- käytettävissä kaikki käsityön materiaalit, koneet ja tekniikat mahdollisuuksien sallimissa rajoissa
- arviointi koko kurssin työskentelyssä: suunnittelu, valmistus, lopputulos, dokumentointi ja turvallisuus huomioidaan arvioinnissa

- arvioidaan arvosanalla

vTNV04 KONEOPPI JA TEKNOLOGIA 2/lyhyt (L2, L3, L5, L6)

- autotekniikan perusasioita
- auton moottorin purkaminen ja kasaaminen
- huoltokohteet ja korjaukset
- tutustumiskäynti autokorjaamoon mahdollisuuksien mukaan
- arvioidaan suoritusmerkinnällä

TEKSTIILITYÖ

A) vTSV02 VALINNAINEN TEKSTIILITYÖ/pitkä (L2, L3, L5, L6)

B) vKSS05 SYVENTÄVÄ TEKSTIILITYÖ/pitkä (L2, L3, L5)

Tavoitteet:

- tekstiilityön valinnaiskurssin tavoitteena on syventää yhteisillä kursseilla opittuja käsityötaitoja oppilaan oman kiinnostuksen mukaan

Sisältö ja arviointi:

- suunnitellaan ja toteutetaan omavalintaisia tekstiilitöitä hyödyntäen erilaisia materiaaleja ja tekniikoita (ompeleminen, neulominen, virkkaus, kutominen, kirjominen, huovuttaminen, värjäys jne.). Myös teknisen töiden materiaalien yhdistäminen omaan työhön on mahdollista.
- tehdään yhdessä materiaalikokeiluja ja opetellaan uusia tekstiilityön tekniikoita kurssilaisten toiveiden mukaan
- harjoitellaan kokonaisen käsityön prosessia: suunnittelu, valmistaminen, lopputulos sekä työskentelyprosessin dokumentointi ja arviointi

JUHLAPUKUKURSSI/lyhyt (L2, L3, L5, L6)

Tavoitteet:

- Tutustutaan juhlapukeutumisessa käytettäviin materiaaleihin, juhlavaateen valmistukseen ja siinä tarvittaviin ompelutekniikoihin. Opetellaan kaavojen tekemistä tai valmiiden kaavojen muokkaamista omalle vartalolle sopivaksi.

Sisältö ja arviointi:

- Kurssilla valmistetaan juhlavaate esimerkiksi ysisgaalaa, kevätjuhlaa tai muuta oppilaan valitsemaa tilaisuutta varten. Arvioidaan numeroarvosanalla.

Muuta

- Kurssi järjestetään kevätlukukaudella.

KUVATAIDE

A) vKUV03/vKU03 VALINNAINEN KUVATAIDE/pitkä (L2, L4, L5, L7)

B) vKUS03 SYVENTÄVÄ KUVATAIDE/pitkä (L2, L4, L5, L7)

Tavoitteet:

- Kuvataiteen valinnaiskurssin tavoitteena on syventää yhteisillä kursseilla opittuja taitoja sekä tukea oppilaan harrastuneisuutta ja omia vahvuuksia kuvantekijänä.

Sisällöt:

- Kurssilla tutustutaan yhdessä erilaisiin kuvataiteen tekniikoihin ja materiaaleihin kuten piirtäminen, maalaaminen, taidegrafiikka, muotoilu, kuvanveisto, valokuvaus ja videokuvaukset.
- Kurssin tarkempi ohjelma suunnitellaan yhdessä kurssilaisten kanssa.
- Valinnaiskurssilla tehdään töitä yhteisistä aiheista ja toteutetaan omavalintaisia töitä.
- Toteutetaan yhteisiä projekteja (esim. seinämaalaukset) mahdollisuuksien mukaan.

Arviointi:

- Arvioidaan numerolla, arviointi on oppilaan oman valinnan mukaisesti osa kaikille yhteisen kuvataiteen arviointia.

KOTITALOUS

A) vKOV04 KOTITALOUDEN VALINNAINEN/pitkä L1, L3, L6.

B) vKOS03 SYVENTÄVÄ KOTITALOUDEN VALINNAINEN/pitkä L1, L3, L6

- Tutustutaan muiden maiden ruokakulttuureihin.
- Kurssilla huomioidaan vuodenajat ja juhlapyhät.
- Tutustutaan erilaisiin erityisruokavalioihin.
- Ateriasuunnittelua.
- Pääpaino käytännöissä, kädentaitojen harjaantumisessa sekä unohtamatta yhteistyötaitojen harjoittelemista.

vKOV05 KODIN JUHLAT/lyhyt L1, L3, L6

- Kodin juhlien suunnittelu ja toteutus.
- Teemoina elämänkaaren eri juhlat.
- Huomioidaan juhlien suunnittelussa myös vuodenajat.

vKOV06 LEIVONTAKURSSI 2/lyhyt L1, L3, L6

- Jatkoa 8. luokan kurssille.
- Sovelletaan ja syvennetään aikaisemmin opittuja taitoja.
- Harjaannutetaan leipomistaitoja erilaisin välinein ja tekniikoin.
- Toteutetaan oppilaiden omia suunnitelmia.

vKOV07 KIIREINEN KOKKI/lyhyt L1, L3, L6

- Tutustutaan puolivalmiisiin tuotteisiin.

- Suunnitellaan ja tehdään nopeita sekä monipuolisia aterioita, testataan ja arvioidaan uutuustuotteita. Tuunataan aterioita jääkaapin antimista. (kokkisota)
- Käytetään puolivalmiita elintarvikkeita sekä makeissa että suolaisissa leivonnaisissa.

Kurssien tavoitteet:

- aiemmin opittujen tietojen- ja taitojen harjoittamista ja syventämistä
- yhdessä tekemisen ja onnistumisen iloa
- myönteistä suhtautumista kodin töihin, käytännön järkeä ja käden taitoja unohtamatta
- toisten huomioonottamista ja erilaisuuden hyväksymistä
- toimimista vastuullisena ja harkitsevana kuluttajana

Kurssien arviointi:

- arvioidaan numerolla
- arviointiin vaikuttavat käytännön työskentelytaidot, teoretiedot ja niiden soveltaminen käytäntöön, yhteistyötaidot, asennoituminen oppiaineeseen sekä kokeet ja erilaiset kirjalliset työt sekä itsearviointi

LIIKUNTA

A) vLIV04 LIIKUNTAA MONIPUOLISESTI/pitkä L2, L3

B) vLIS03 SYVENTÄVÄ LIIKUNNAN VALINNAINEN/pitkä L2, L3

- Monipuolisen liikunnan kautta etsitään jokaiselle tapoja kehittää omaa fyysistä toimintakykyään
- Kurssi sisältää nopeuden, voiman, liikkuvuuden ja kestävyuden harjoittelua erilaisten liikuntamuotojen avulla
- Kurssiin sisältyy liikuntalajeja monipuolisesti
- Tarkempi sisältö suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa ottaen huomioon vuodenajat
- Oppilas osaa arvioida fyysisiä ominaisuuksiaan ja sen pohjalta harjoittaa voimaa, nopeutta, kestävyyttä ja liikkuvuutta
- Kurssilla liikutaan erilaisissa ympäristöissä, kuten liikuntasalissa, ulkona, kuntosalilla, jäähallilla.
- Arviointi perustuu työskentelyyn (aktiivinen työskentely, turvallinen ja asiallinen toiminta, rakentava vuorovaikutus ja yhteistyö sekä vastuullinen toiminta tunnilla) sekä kehittymiseen ja oppimiseen (tasapaino- ja liikkumistaidot, välineenkäsittelytaidot, havaintomotoriikka).
- Lisäksi kurssiin sisältyy itsearviointia

vLIV05 MONIPUOLISESTI PALLOLLA/lyhyt L2, L3

Kurssilla tutustutaan erilaisiin palloilulajeihin yhdessä harjoitellen ja pelaten

- Kurssin tavoitteena on pelisilmän ja välineen käsittelytaitojen kehittäminen
- Tarkempi sisältö suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa ottaen huomioon vuodenajat
- Arviointi perustuu työskentelyyn (aktiivinen työskentely, turvallinen ja asiallinen toiminta, rakentava vuorovaikutus ja yhteistyö sekä vastuullinen toiminta tunnilla)

sekä kehittymiseen ja oppimiseen (tasapaino- ja liikkumistaidot, välineenkäsittelytaidot, havaintomotoriikka).

- Lisäksi kurssiin sisältyy itsearviointia
- Kurssin aikana liikutaan erilaisissa ympäristöissä, kuten liikuntasalissa, ulkona, jäähallilla.

vLIV06 KUNTOA, RYTMIÄ JA KEHONHALLINTAA/lyhyt L2, L3

- Kurssi sisältää kehonhallintaa, rytmikkaa, lihaskuntoa, lihashuoltoa ja rentoutumista
- Kurssin suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden toiveet
- Arviointi perustuu työskentelyyn (aktiivinen työskentely, turvallinen ja asiallinen toiminta, rakentava vuorovaikutus ja yhteistyö sekä vastuullinen toiminta tunnilla) sekä kehittymiseen ja oppimiseen (tasapaino- ja liikkumistaidot, välineenkäsittelytaidot, havaintomotoriikka).
- Lisäksi kurssiin sisältyy itsearviointia

4. FYSIIKKA, KEMIA, TIETOTEKNIikka MATEMATIIKKA

vFYV02 ROBOTIIKKA II/lyhyt L1, L3, L4, L5, L6, L7

Sisältö ja tavoitteet:

Kurssilla perehdytään Raspberry Pi:n käyttämiseen erilaisissa sovelluksissa Raspberry Pi on pieni ja edullinen, noin luottokortin kokoinen tietokone. Siinä on kuitenkin kaikki tietokoneen ominaisuudet, kuten HD-tasoinen näytönohjain, verkkokortti, äänikortti ja USB-liitäntä k kautta siihen voi liittää melkein mitä tahansa lisälaitteita. Kurssilla on mahdollista toteuttaa esim. oma valvonta- tai riistakamera, netin kautta ohjattava robotti, hälytysjärjestelmä tai vaikkapa minikokoinen televisioon liitettävä mediasoitin.

Robottiikka II-kurssille osallistuminen ei edellytä Robottiikka I-kurssin suorittamista.

Arviointi:

- tuntiaktiivisuus
- projektityön tulokset ja työstä tehtävä juliste

vKEV02 ANALYYTTINEN KEMIA/lyhyt, L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

Tavoitteet:

- Oppia laskemaan ainemääriä ja konsentraatioita. Taitoja opetellaan hyödyntämään käytännön laboratoriotöissä. Kurssista on paljon hyötyä lukioon meneville.

Sisällöt:

- Harjoitellaan kemiallisia laskuja, jotta voidaan tehdä "oikeita" laboratoriotöitä kuten liuosten valmistamista ja laimentamista sekä titrausta. Harjoitellaan työselostuksen kirjoittamista.

Arviointi:

- Arviointiin vaikuttaa tuntiaktiivisuus, laboratoriotöiden suorittaminen ja työselostukset sekä mahdolliset kirjalliset testit ja kokeet.

vATV02 TIETOTEKNIIKAN VALINNAINEN/lyhyt L1, L3, L4, L5, L6

Tavoitteet ja sisältö:

- Kurssilla opetellaan ohjelmointia lausekielillä (Java ja Python) ja harjoitellaan nettisivustojen suunnittelua HTML-kielellä. Lisäksi kurssilla on mahdollista tutustua 3D-suunnitteluun ja toteuttaa tuote 3D-tulostimella. Kurssin sisältöjä voidaan muokata osallistujien toiveiden mukaan.

Arviointi:

- kurssin tehtävien ja harjoitusten suorittaminen, tuntiaktiivisuus.

vMAV02 MATEMATIIKAN SYVENTÄVÄ KURSSI 2/lyhyt L1, L2, L4, L5

Tavoitteet:

- Syventää matematiikan osaamista ja matemaattista ajattelua, lukioon valmentava kurssi

Sisältönä mm.

- murtolausekkeiden laskutoimituksia
- 1. ja 2. asteen funktiot
- toisen asteen yhtälön ratkaisukaava
- epäyhtälöt ja itseisarvoyhtälöt
- ongelmanratkaisua

Arviointi:

- Arviointiin vaikuttaa tuntityöskentely, testit ja kokeet

5.HISTORIA

vHIV01 HISTORIAN VALINNAINEN/lyhyt L1, L4, L5, L6

Tavoitteet

- syventää oppilaan näkemystä erityyppisistä historiallisista ilmiöistä useilta eri aikakausilta sekä
- harjoitella historiantutkimuksen perusteita

Sisällöt

- Kurssin aiheisällöt valitaan oppilaiden mielenkiinnon mukaan. Kurssin sisällöissä on mahdollista perehtyä historian oppitunneilta tuttuihin 1800- ja 1900-luvun aiheisiin entistä syvemmin ja uusista näkökulmista käsin tai valita opiskeltavaksi esimerkiksi sellaisia aiheita, joita ei muutoin peruskoulun historiassa käsitellä. Yhteisesti käsiteltäviä aihepiirejä voidaan lähestyä esimerkiksi kirjallisin tai vaikkapa elokuvallisin keinoin.
- Kurssin aikana toteutetaan historian tutkimustyö omavalintaisesta aiheesta yksin, pareittain tai ryhmissä. Tutkimustyön tarkoituksena on perehdyttää oppilas tutkimussuunnitelman tekemiseen, historiallisen tutkimuksen kysymyksenasetteluun ja muotoiluun sekä erilaisiin lähdeaineistoihin ja niiden kriittiseen tarkasteluun. Tutkimustyö voidaan toteuttaa kirjallisena työnä, esitelmänä tai vaikkapa dokumenttielokuva käsikirjoittamalla ja ohjaamalla. Aiemmillä kursseilla on toteutettu esimerkiksi seuraavanlaisia tutkimustöitä:
  - Musiikin historia 1300-luvulta nykypäivään (dokumenttielokuva)
  - John F. Kennedyn salamurha (esitelmä)

- Baletin historia (kirjallinen tutkimus)
- Kivikauden kylä (kirjallinen työ, 3D-mallinnus ja pienoismalli)

Arviointi:

- Kurssin arvioinnin pääpaino on historian tutkimustyössä sekä tuntityöskentelyssä koko tutkimusprosessin ajan.
- Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä numeerisesti.

Kurssin tavoitteet.

T1 Vahvistaa oppilaan kiinnostusta historiasta tiedonalana ja identiteettiä rakentavana oppiaineena

T2 Aktivoida oppilasta hankkimaan historiallista tietoa sekä arvioimaan tiedonlähteiden luotettavuutta

Laaja-alaisen oppimisen tavoitteet.

L1: Ajattelu ja oppimaan oppiminen. Oppilaat valitsevat itse projektinsa aiheen. Oppilaita ohjataan syventämään tietämystään heitä itseään kiinnostavista historiallisista ilmiöistä ja tapahtumista

L4: Monilukutaito. Oppilaat arvioivat kriittisesti erilaisia aiheeseensa liittyviä lähteitä, niiden luotettavuutta ja käyttöarvoa. Oppilaat tutustuvat erilaisiin lähdetyyppisiin, teksteihin, tutkimuksiin, kuviin ja videoihin.

L5: Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen. Oppilaat käyttävät projektinsa toteuttamiseen erilaisia työkaluja ja sovelluksia. Oppilaat tuottavat projektinsa valitsemallaan tavalla.

L6: Työelämätaidot ja yrittäjyys. Oppilaat ottavat itse vastuuta projektinsa suunnittelusta, etenemisestä, tiedonhankinnasta ja toteutuksesta.

6.LUONNONTIETEET

BIOLOGIA

vBIV01 BIOLOGIAN VALINNAINEN/lyhyt L4, L6

Kurssin tavoitteena on herättää kiinnostusta maa- ja metsätaloutta kohtaan sekä syventää tietoa peruselinkeinoista.

Kurssilla tehdään yhteistyötä ja mahdollisuuksien mukaan tutustumiskäyntejä maa- ja metsätalouden organisaatioihin.

Kurssilla tehdään myös pienimuotoisia aiheeseen liittyviä töitä.

Kurssi lisää valmiutta lähteä opiskelemaan maa- ja metsätalouden perusopintoja.

Arviointi:

- Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä

- Maksimi oppilasmäärä kurssilla 10

MUUT SOVELTAVAT VALINNAISAIINEET

VOPO04 OMAN ELÄMÄNSÄ JEDI - Elämönhallinnan kurssi/lyhyt

Elämönhallinnan ja sosiaalisten taitojen valinnaisaineen tavoitteena on vahvistaa keskeisiä elämäntaitoja - kuten kykyä arvioida itseään ja omaa toimintaansa, stressinsietokyvyn tutkimista ja oivaltamista, kykyä rakentaa myönteisiä ihmissuhteita sekä kykyä selvitä elämän vaikeissa tilanteissa. Kurssi kiteytyy kolmeen keskeiseen teemaan; itsetuntemus, vuorovaikutus- ja selviytymistaidot.

Kurssilla herätellään ajatuksia siitä, mikä on sinulle tärkeää elämässä, maailmassa, itsessäsi, ihmissuhteissasi ja unelmissasi. Ja toisaalta myös varustaa sinua niin, että elämäsi eri vaiheissa, kun arki muuttuu, olet jo tavalla tai toisella ajatellut ja muodostanut omia mielipiteitä, joihin peilata. Takapotkuja ja yllätyskykyjä on elämässä luvassa joka tapauksessa. Niitä ei voi tämä kurssi, poliisi, palokunta tai edes yhteiskunta estää. Ne kuuluvat elämään meillä jokaisella. Loppujen lopuksi jopa niissä tyrskyissä voi olla oman elämänsä Jedi.

Kurssin aikana tehdään toiminnallisia ja kirjallisia harjoituksia. Arvioinnissa otetaan huomioon tuntiaktiivisuus ja osallistuminen eri harjoituksiin.